

Doc. dr. sc. Ivo MIJOČ*
Dina LIOVIĆ, mag. oec.*

Računovodstveni učinci reklasifikacije financijske imovine

UDK 687.2:

U članku autori obrazlažu računovodstveno praćenje reklasifikacije financijske imovine prema zahtjevima MRS-a i MSFI-ja. Osim toga, u članku je opisano iskazivanje promjena fer vrijednosti te imovine u izvještaju o sveobuhvatnom dobitku čije sastavljanje zahtijeva izmijenjeni MRS 1. Budući da su zahtjevi računovodstvenih standarda u ovom dijelu prilično nerazumljivi i složeni, autori su brojnim primjerima pokazali učinke promjena (reklasifikacije) financijske imovine.

1. UVOD

Računovodstveni tretman financijske imovine regulira se kroz MRS 32 – *Financijski instrumenti – objavljivanje i prezentiranje*, MRS 39 – *Financijski instrumenti – priznavanje i mjerenje*, MSFI 7 – *Financijski instrumenti za velika društva i društva čijim se vrijednosnim papirima trguje na burzama* te kroz HSFI 9 – *Financijska imovina za sva mala i srednja velika društva*. Financijski instrument, prema definiciji MRS-a 32, čini svaki ugovor uslijed kojeg nastaje financijska imovina jednog subjekta i financijska obveza (ili glavnički instrument) drugog subjekta. Financijska imovina je svaka imovina koja je novac, vlasnički instrument drugog subjekta, ugovorno pravo (da se primi novac ili druga financijska imovina drugog subjekta ili razmjena financijske imovine i obveza s drugim subjektom prema uvjetima koji su potencijalno povoljni za subjekt) i ugovor koji će se namiriti ili se može namiriti vlastitim vlasničkim instrumentima kroz derivatne i nederivatne instrumente.

2. VRSTE I OBLICI FINANCIJSKE IMOVINE

Financijska se imovina, prema MRS-u 39 i HSFI-ju 9, može podijeliti na sljedeći način:

1. financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak
2. ulaganja koja se drže do dospijeca
3. zajmovi i potraživanja te
4. financijska imovina raspoloživa za prodaju.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak predstavlja financijsku imovinu koju društvo drži s namjerom trgovanja ili prodaje u relativno kratkom roku. **Ulaganja koja se drže do dospijeca** čine financijsku imovinu za koju društvo ima namjeru i mogućnosti držati do dospijeca i s kojom neće trgovati na financijskom tržištu. **Zajmovi i potraživanja** su financijska imovina koja ne kotira na aktivnom tržištu stvorena od strane društva. **Financijsku imovinu raspoloživu za prodaju** čini sva ostala financijska imovina koja se ne može razvrstati u prethodno navedene kategorije.

Svaka se financijska imovina može vrednovati inicijalno (početno) i naknadno, pri čemu postoje određena pravila mjerenja (vrednovanja), kako je prikazano tablicom 1.

DOKUP MINUTA MOŽETE OBAVITI NA
tel. (01)/4699-760 mob. 099/4699-760.

* Ekonomski fakultet u Osijeku

✓ **Tablica 1. Prikaz inicijalnog vrednovanja financijske imovine**

Vrsta financijske imovine	Početno mjerenje	Naknadno mjerenje
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak	Trošak stjecanja (fer vrijednosti)	Fer vrijednost
Ulaganja koja se drže do dospijeca	Trošak stjecanja (fer vrijednost + transakcijski troškovi)	Amortizirani trošak (trošak stjecanja - otplate glavnice - smanjenja vrijednosti)
Dani zajmovi i potraživanja	Trošak stjecanja (fer vrijednost + transakcijski troškovi)	Amortizirani trošak (trošak stjecanja - otplate glavnice - smanjenja vrijednosti)

Vrsta financijske imovine	Početno mjerenje	Naknadno mjerenje
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Trošak stjecanja (fer vrijednost + transakcijski troškovi)	Fer vrijednost

Pri inicijalnom se vrednovanju sva financijska imovina vrednuje po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove, osim ako se financijska imovina ne vrednuje po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak. Kod naknadnog se mjerenja financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobitak i gubitak te financijska imovina raspoloživa za prodaju mjere po fer vrijednosti.

✓ **Tablica 2. Prikaz naknadnog vrednovanja financijske imovine**

Kategorija financijske imovine	Početno mjerenje	Naknadno mjerenje	Računovodstveni učinci naknadnog mjerenja	Porezni učinci
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak	Fer vrijednost (bez transakcijskih troškova)	Fer vrijednost na izvještajni datum	Povećanje fer vrijednosti - povećanje financijske imovine i prihod Smanjenje fer vrijednosti - smanjenje financijske imovine i rashod	Nerealiziran dobitak knjižen kao prihod te uključen u dobitak poslovnog subjekta predstavlja oporeziv prihod. Nerealizirani gubitak nije porezno priznat u razdoblju njegova nastanka. Rashod će biti priznat u razdoblju prodaje financijske imovine. Dakle, nerealizirani gubitak predstavlja privremeno porezno nepriznati rashod. Odgođena porezna imovina ukinut će se u razdoblju prodaje financijske imovine. Međutim, ako je u prethodnim razdobljima prilikom svođenja financijske imovine na fer vrijednost nastao nerealizirani dobitak knjižen kao prihod, nerealizirani gubitak nastao u tekućem razdoblju priznaje se za svrhu oporezivanja do visine prethodno priznatoga nerealiziranog dobitka.
Financijska imovina koja se drži do dospijeca	Fer vrijednost (s uključenim transakcijskim troškovima)	Amortizirani trošak (primjenom metode efektivnih kamata)	Smanjenje financijske imovine (prihod od kamata uz potencijalni gubitak od umanjenja vrijednosti)	
Zajmovi i potraživanja	Fer vrijednost (s uračunanim transakcijskim troškovima)	Amortizirani trošak (primjenom metode efektivnih kamata)	Smanjenje financijske imovine (prihod od kamata uz potencijalni gubitak od smanjenja vrijednosti)	Ova kategorija podliježe testu smanjenja vrijednosti. Kada se utvrdi da je nadoknadiiva svota niža od knjigovodstvene svote, provodi se vrijednosno usklađenje. Rashodi po osnovi vrijednosnog usklađenja priznaju se za porezne svrhe u razdoblju prodaje financijske imovine. Ako nije prodana u poreznom razdoblju, rashod će biti privremeno porezno nepriznat i predstavljat će odbitnu privremenu razliku koja će se iskazati kao odgođena porezna imovina.
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Fer vrijednost (s uračunanim transakcijskim troškovima)	Fer vrijednost na izvještajni datum	Povećanje fer vrijednosti - povećanje financijske imovine i povećanje kapitala (ostali sveobuhvatni dobitak) Smanjenje fer vrijednosti - smanjenje financijske imovine i smanjenje kapitala (ostale sveobuhvatne dobiti)	Nema utjecaj na osnovicu poreza na dobitak. Međutim, prema MRS-u 12, u slučaju promjene vrijednosti ove kategorije, nastaju privremene razlike. U slučaju porasta fer vrijednosti, nerealizirani dobitak knjiži se kao povećanje revalorizacijskih rezervi, a nastala oporeziva privremena razlika će se iskazati kao odgođena porezna obveza. U obrnutom slučaju, nerealizirani se gubitak knjiži kao smanjenje revalorizacijskih rezervi te nastaje odbitna privremena razlika koja se iskazuje kao odgođena porezna imovina.

Izvor: prema MRS 32 – Financijski instrumenti – objavljivanje i prezentiranje, MRS 39 – Financijski instrumenti – priznavanje i mjerenje, MSFI 7 – Financijski instrumenti

financijske imovine na datum bilance. Promjena fer vrijednosti financijske imovine u računu dobitka i gubitka iskazuje se kao prihod ili rashod. Promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju iskazuje se u revalorizacijskim rezervama. Nadalje, ulaganja koja se drže do dospeljeća te dani zajmovi i potraživanja naknadno se mjere po amortiziranom trošku kao trošak stjecanja smanjen za sve otplate glavnice i umanjenja vrijednosti. Nakon inicijalnog priznavanja, imovina se, prema MSFI-ju 9, dijeli u dvije skupine: (1) imovina koja se vrednuje po amortiziranim troškovima nabave i (2) imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti. Imovina se klasificira pri inicijalnom priznavanju, što znači da je društvo postalo strana u ugovorenom prinosu instrumenta.

S druge strane, dužnički instrumenti koji zadovoljavaju dva uvjeta mogu se mjeriti po amortiziranim troškovima nabave (smanjeni za bilo kakva smanjenja vrijednosti):

- test poslovnog modela. Cilj je poslovnog modela držati financijsku imovinu do podmirenja ugovorenoga novčanog tijeka (a ne prodaje instrumenta prije njegova dospeljeća kako bi se realizirala promjena njegove fer vrijednosti);
- test obilježja novčanog tijeka. Ugovoreni uvjeti financijske imovine rezultiraju rastom novčanog tijeka na određeni dan koji su jedino plaćanja glavnice i kamata na izdanu glavicu. Svi se ostali dužnički instrumenti moraju vrednovati po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak;
- opcija fer vrijednosti.

Računovodstveni učinci naknadnog mjerenja financijske imovine prikazani su u tablici 2.

3. UVJETI ZA PROVEDBU REKLASIFIKACIJE FINACIJSKE IMOVINE

Računovodstveni okvir za reklasifikaciju financijske imovine dan je u MRS-u 39 - *Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje* te detaljno opisan u t. 50. - 54. kako slijedi:

- reklasifikacija financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak
- reklasifikacija ulaganja koja se drže do dospeljeća
- reklasifikacija zajmova i potraživanja
- reklasifikacija financijske imovine raspoložive za prodaju.

Reklasifikacija pojedinog oblika financijske imovine sastoji se od dva dijela: (1) najvažnijih odredaba pojedinog oblika financijske imovine i (2) pojašnjenja osnovnih uvjeta reklasifikacije.

✓ **Tablica 3. Mogući oblici reklasifikacije financijske imovine**

Reklasifikacija financijske imovine	Fer kroz račun dobitka i gubitka – Imovina namijenjena trgovanju i definirana kao FER kroz RDG	Raspoloživa za prodaju	Zajmovi i potraživanja	Do dospeljeća
Fer kroz račun dobitka i gubitka – Imovina namijenjena trgovanju i definirana kao FER kroz RDG	—	▲	▲	▲
Raspoloživa za prodaju	—	—	▲	▲
Zajmovi i potraživanja	—	▲	—	—
Do dospeljeća	—	▲	▲	—

Izvor: Izvadak iz *The special edition IAS Plus Newsletter: Amendments to IAS 39 & IFRS 7 - Reclassification of Financial Assets*; the IFRS Global Office of Deloitte"

3.1. REKLASIFIKACIJA FINACIJSKE IMOVINE PO FER VRIJEDNOSTI KROZ DOBITAK ILI GUBITAK

Sažetak najvažnijih pravila vođenja računovodstva financijskih ulaganja mjerenih po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak:

- Društva će za financijska ulaganja, koja će razvrstati u financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, u pravilu izabrati priznavanje uz uzimanje u obzir datuma trgovanja (zamjene).
- Transakcijski troškovi koji proizlaze neposredno iz kupnje financijskog ulaganja odmah se priznaju kao troškovi.
- Ponovno svrstavanje financijskih ulaganja mjerenih po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak, u pravilu (osim u iznimnim slučajevima) nije moguće (društvo može takvo financijsko ulaganje prodati kada god to želi).
- Na svaki dan presjeka bilance takva se financijska ulaganja utvrđuju po fer vrijednosti. To je u pravilu cijena financijskog ulaganja na aktivnom tržištu. Društva u pravilu nikada neće vrednovanjem utvrđivati fer vrijednosti.
- Dobitak ili gubitak od promjene fer vrijednosti priznaje se u poslovnom rezultatu putem financijskih prihoda i rashoda.
- Tečajne razlike i kamate od financijskih ulaganja mjerenih po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak obračunavaju se poslovnim rezultatom.
- Primljene dividende i udjeli u dobitku povećavaju financijske prihode.

Reklasifikacija financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak prikazana je u t. 50. MRS-a 39. U tom smislu subjekt neće reklasificirati niti jedan financijski instrument u kategoriju financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak nakon početnog priznavanja uz određena izuzeća¹. S druge

¹ Sljedeće promjene nisu reklasifikacija:

Časopis

Računovodstvo Revizija i Financije
je najčitaniji časopis u Hrvatskoj!
Preporučite ga i drugima.

strane, u rijetkim okolnostima, MRS 39 dopušta reklasifikaciju financijske imovine iz kategorije financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak u ostale kategorije financijske imovine, uz zahtjev da su ispunjeni određeni uvjeti.

Ako subjekt reklasificira financijsku imovinu iz kategorije po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak, financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak bit će reklasificirana po svojoj fer vrijednosti na datum reklasifikacije. Fer vrijednost financijske imovine na datum reklasifikacije postaje njezinim novim troškom, odnosno amortiziranim troškom. Prethodno utvrđeni nerealizirani dobitak ili gubitak (koji je već priznat u računu dobitka i gubitka) se ne ispravlja (poništava).

Prilikom reklasifikacije financijske imovine čija se promjena fer vrijednosti priznaje u računu dobitka i gubitka (npr. dužnički instrumenti) u kategoriju ulaganja koja se drže do dospijeca, na datum reklasifikacije utvrđuje se fer vrijednost financijske imovine te ista postaje novim troškom, tj. amortiziranim troškom, a nerealizirani dobitci i gubitci prethodno priznati u dobitak ili gubitak se ne ispravljaju.

Financijska imovina koja je početno priznata kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak može se reklasificirati u kategoriju zajmova i potraživanja, uz ispunjenje uvjeta da financijska imovina udovoljava definiciji zajmova i potraživanja te ako subjekt ima namjeru i sposobnost držati tu financijsku imovinu u predvidivoj budućnosti ili do dospijeca.

3.2. REKLASIFIKACIJA ULAGANJA KOJA SE DRŽE DO DOSPIJEĆA

Sažetak najvažnijih pravila vođenja računovodstva ulaganja koja se drže do dospijeca:

1. Financijska ulaganja koja se drže do dospijeca čine dužnički financijski instrumenti.
2. Transakcijski troškovi koji proizlaze neposredno iz kupnje financijskog ulaganja pripisuju se financijskom ulaganju.
3. Kratkoročna financijska ulaganja u zajmove i plaćanja bez određene kamatne stope mogu se utvrditi prema svoti u izvornom računu, ako utjecaj diskontiranja nije značajan.
4. Tečajne razlike od financijskih ulaganja koja se drže do dospijeca obračunavaju se s poslovnim rezultatom.
5. Kamate od financijskih ulaganja mjerenih po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak obračunavaju se putem efektivne kamatne stope.

Ako rezultat promijeni namjere ili mogućnosti držanja financijske imovine, više nije prikladno financijsku imovinu klasificirati kao ulaganje koje se drži do dospijeca, zahtijeva se reklasifikacija ovog ulaganja u kategoriju financijske imovine raspoložive za prodaju. U tom se slučaju financijska imovina mora

a) izvedenica koja je prethodno određena i učinkovita kao instrument zaštite novčanih tijekova ili neto-ulaganja i koja više ne udovoljava tim uvjetima
b) izvedenica je postala određena i učinkovita kao instrument zaštite novčanih tijekova ili neto-ulaganja
c) financijska imovina je reklasificirana kad osiguravajuće društvo mijenja svoje računovodstvene politike u skladu s t.45. MSFI-ja 4.

„prevrednovati“ po fer vrijednosti, gdje se razlika između knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti računovodstveno priznaje kroz ostali sveobuhvatni dobitak (odnosno revalorizacijske rezerve), izuzevši gubitaka od smanjenja² te pozitivnih i negativnih tečajnih razlika u skladu s t. 55. b MRS-a 39.

3.3. REKLASIFIKACIJA ZAJMOVA I POTRAŽIVANJA

Sažetak najvažnijih pravila vođenja računovodstva financijskih ulaganja u zajmove i potraživanja:

1. Financijska ulaganja u zajmove mjere se po amortiziranom trošku. To je svota po kojoj se financijska imovina mjeri kod početnog priznavanja, smanjena za otplatu glavnice, uvećana ili smanjena za kumulativnu amortizaciju (po metodi efektivne kamatne stope) za svaku razliku između početne svote i svote po dospijecu te smanjena (neposredno ili preračunavanjem na računu ispravka vrijednosti) radi smanjenja vrijednosti ili nemogućnosti naplate.
2. Ako postoje nepristrani dokazi da je došlo do gubitka radi smanjenja vrijednosti financijskih ulaganja u zajmove i potraživanja, svota gubitka se utvrđuje kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tijekova (osim budućih kreditnih gubitaka koji još nisu nastali), koji su diskontirani po izvornoj efektivnoj kamatnoj stopi financijske imovine. Knjigovodstvenu vrijednost sredstva valja smanjiti, bilo neposredno bilo putem računa ispravka vrijednosti. Vrijednost gubitka treba priznati u poslovnom rezultatu.
3. Ako se u sljedećem razdoblju svota gubitka radi smanjenja vrijednosti smanji i ako se smanjenje može nepristrano povezati s događajem nakon priznanja smanjenja vrijednosti, treba već prije priznati gubitak radi smanjenja vrijednosti poništiti, bilo neposredno bilo putem računa ispravka vrijednosti. Zahvaljujući tome, knjigovodstvena vrijednost financijske imovine neće biti veća od one koja bi bila otplatna vrijednost, ako smanjenje vrijednosti ne bi bilo priznato na dan kada je smanjenje vrijednosti poništeno. Vrijednost poništenja gubitka mora se priznati u poslovnom rezultatu.

² Ako je smanjenje fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju priznato izravno u kapitalu i ako postoji objektivan dokaz o smanjenju vrijednosti imovine, kumulativni gubitak koji je priznat izravno u kapitalu uklanja se iz kapitala i priznaje u dobitak ili gubitak, čak i ako se financijska imovina nije prestala priznavati.

Svota kumulativnoga gubitka preknjiženog iz kapitala u dobitak ili gubitak predstavlja razliku između troška stjecanja (smanjenog za otplatu svote kapitala duga i amortizacije) i sadašnje fer vrijednosti smanjeno za sve gubitke od smanjenja vrijednosti te financijske imovine koja je prethodno priznata u dobitak ili gubitak.

Gubitci od umanjenja vrijednosti priznati u dobitak ili gubitak od ulaganja u vlasnički instrument klasificiran kao raspoloživ za prodaju ne ispravljaju se u dobitak ili gubitak.

Ako u sljedećem razdoblju fer vrijednost dužničkog instrumenta klasificiranog kao raspoloživ za prodaju poraste i povećanje se može objektivno povezati s događajem nastalim nakon priznavanja gubitka od smanjenja vrijednosti u dobitak ili gubitak, gubitak od smanjenja vrijednosti će se ispraviti, a ispravljena će se svota priznati u dobitak ili gubitak.

4. Tečajne razlike iz financijskih ulaganja u zajmove i potraživanja obračunavaju se s poslovnim rezultatom.
5. Kamate iz financijskih ulaganja u zajmove i potraživanja obračunavaju se uz efektivnu kamatnu stopu.

Ako je moguće pouzdano izmjeriti financijsku imovinu ili financijsku obvezu za koju to prije nije bilo moguće, takva se financijska imovina treba mjeriti po fer vrijednosti. U tom slučaju dopušteno je financijsku imovinu iz kategorije zajmova i potraživanja reklasificirati u kategoriju financijske imovine raspoložive za prodaju.

3.4. REKLASIFIKACIJA FINANCIJSKE IMOVINE RASPOLOŽIVE ZA PRODAJU

Sažetak najvažnijih pravila vođenja računovodstva financijskih instrumenata svrstanih u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju:

1. Društva koja financijsku imovinu svrstavaju u kategoriju financijske imovine raspoložive za prodaju i utvrđuju po fer vrijednosti, u pravilu biraju priznavanje s uvažavanjem datuma trgovanja (zamjene).
2. Društva koja financijsku imovinu svrstavaju u kategoriju financijske imovine raspoložive za prodaju i mjere po amortiziranom trošku, u pravilu biraju priznavanje s uvažavanjem datuma podmićenja (plaćanja).
3. Transakcijski troškovi koji proizlaze neposredno iz kupnje financijskog ulaganja, pripisuju se financijskom ulaganju.
4. U pravilu društvo ne može ponovno razvrstati financijska ulaganja svrstana u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju, u druge skupine financijske imovine.
5. Na svaki dan bilance treba po fer vrijednosti izmjeriti financijska ulaganja za koja se može utvrditi fer vrijednost i koja su svrstana u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju. Fer vrijednost je, u pravilu, cijena tih financijskih ulaganja na aktivnom tržištu. Dobitak ili gubitak od promjene fer vrijednosti priznaje se kao višak revalorizacije, zbog čega može biti i negativan.
6. Primljene dividende i udjeli u dobitku povećavaju financijske prihode.
7. Tečajne razlike od financijske imovine raspoložive za prodaju, koja su novčane stavke (na primjer, obveznice), ne priznaju se u poslovnim rezultatu. Za financijska ulaganja, utvrđena prema nabavnoj vrijednosti tečajne se razlike ne utvrđuju. Tečajne razlike drugih financijskih ulaganja u toj skupini priznaju se u višku revalorizacije.
8. Kamate se obračunavaju s poslovnim rezultatom.
9. Društvo mora utvrditi postoje li nepristrani dokazi o smanjenju vrijednosti financijskog ulaganja. Ako postoje, potrebno je ponovno vrednovati financijsko ulaganje zbog smanjenja njegove vrijednosti.

10. Gubitak radi smanjenja vrijednosti kod financijske imovine raspoložive za prodaju unaprijed se obračunava s viškom revalorizacije.
11. Gubitak radi smanjenja vrijednosti vlasničkih instrumenata, koji su iskazani po nabavnoj vrijednosti, ne može se poništiti.

Ako postane prikladno priznavati financijsku imovinu ili financijsku obvezu po trošku stjecanja ili amortiziranom trošku, a ne po njezinoj fer vrijednosti (dakle, ne više u kategoriji financijske imovine raspoložive za prodaju), tada knjigovodstvena vrijednost fer vrijednosti financijske imovine ili financijske obveze na taj datum (datum reklasifikacije) postaje njezinim novim troškom stjecanja ili amortiziranim troškom. Ovakva financijska imovina može biti reklasificirana u dvije kategorije:

1. reklasifikacija u kategoriju zajmovi i potraživanja
2. reklasifikacija u kategoriju ulaganja koja se drže do dospelja.

Financijska imovina koja je početno priznata kao financijska imovina raspoloživa za prodaju može biti reklasificirana u kategoriju zajmovi i potraživanja uz ispunjenje uvjeta da financijska imovina udovoljava definiciji zajmova i potraživanja te ako subjekt ima namjeru i sposobnost držati tu financijsku imovinu u predviđivoj budućnosti ili do dospelja, u skladu s t. 50. E MRS-a 39. Ako subjekt ima namjeru i mogućnost financijsku imovinu držati do dospelja, a ista je prilikom početnog priznavanja klasificirana u kategoriju financijske imovine raspoložive za prodaju, dopušteno je ovu financijsku imovinu reklasificirati u kategoriju ulaganja koja se drže do dospelja. Tada se reklasifikacija financijske imovine, u oba slučaja, provodi po njezinoj fer vrijednosti na datum reklasifikacije te knjigovodstvena svota fer vrijednosti financijske imovine na datum reklasifikacije postaje njezinim novim troškom odnosno amortiziranim troškom.

Dobitci ili gubitci proizašli iz promjene fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju koji su prethodno priznati u sklopu ostaloga sveobuhvatnog dobitka (revalorizacijske rezerve) za financijsku imovinu s fiksnim dospeljem amortiziraju se kroz dobitak ili gubitak tijekom preostalog vijeka trajanja ulaganja koja se drže do dospelja primjenom metode efektivne kamatne stope. U slučaju financijske imovine koja nema fiksno dospelje, dobitci ili gubitci koji su prethodno priznati u kapital (odnosno revalorizacijske rezerve) priznaju se u dobitak ili gubitak prilikom prodaje financijske imovine ili otuđenja na neki drugi način³.

4. PRAKTIČNI PRIMJERI REKLASIFIKACIJE FINANCIJSKE IMOVINE

✓ **Primjer 1. Reklasifikacija financijske imovine iz kategorije po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak u kategoriju raspoloživu za prodaju**

Subjekt *Macro d.d.* je 1. rujna 2014. godine kupio 750 dionica subjekta *PET d.d.* po cijeni od 256,18 kn/

³ MRS 39, t. 67. Ako je smanjenje fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju priznato izravno u kapitalu i ako postoji objektivni dokaz o smanjenju vrijednosti imovine (vidi t. 59), kumulativni gubitak koji je priznat izravno u kapitalu uklanja se iz kapitala i priznaje u dobitak ili gubitak, čak i ako se financijska imovina nije prestala priznavati.

dionica. Subjekt *PET* d.d. ukupno je emitirao 4.000 dionica. Nalog za kupnju dionica izvršila je brokerska kuća Provizija d.o.o. te je za svoje usluge obračunala naknadu u svoti od 2.000,00kn. Naknada za brokerske usluge je plaćena. Prema odluci menadžmenta, subjekt *Macro* d.d. ovo je ulaganje klasificirao u kategoriju financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak. Na kraju 2014. godine fer vrijednost dionice subjekta *PET* d.d. je 300,00kn.

Knjiženje u 2014. godini

Početno mjerenje ulaganja u dionice po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak

Fer vrijednost = 750 dionica * 256,18 kn/ dionica = 192.135,00 kn
Transakcijski troškovi 2.000,00 kn

Naknadno mjerenje ulaganja u dionice po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak

Fer vrijednost = 750 dionica * 300,00 kn/ dionici = 225.000,00 kn
Knjigovodstvena vrijednost 192.135,00 kn
Nerealizirani dobitci (prihod) 32.865,00 kn

Red. br.	O P I S	Račun	Svota	
			Duguje	Potražuje
S ⁰	Ulaganja u dionice Početno stanje	110	192.135,00	
1.	Udjel u dionicama	0600	213.750,00	
	Revalorizacijske pričuve iz reval. financijske imovine	9301	11.250,00	
	Ulaganja u dionice	110		192.135,00
	Vrijednosno usklađivanja ulaganja u dionice	1190		32.865,00
	Za reklasifikaciju dionica na imovinu raspoloživu za prodaju			

U ovom je slučaju dan primjer ulaganja u dionice klasificirane u kategoriju financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak. Prema MRS-u 39, navedena financijska imovina početno se mjeri po fer vrijednosti bez nastalih transakcijskih troškova. Nastali transakcijski troškovi priznaju se kao rashod u računu dobitka i gubitka u razdoblju njihova nastanka. U prvom knjiženju prikazano je ulaganje na računu ulaganja u dionice nepovezanih društava, dok se u bilanci iskazuje kao kratkotrajna financijska imovina. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak naknadno se mjeri po fer vrijednosti na izvještajni datum. Utvrđena promjena fer vrijednosti priznaje se kao dobitak ili gubitak. Povećanje fer vrijednosti predstavlja nerealizirani dobitak (i priznaje se kao prihod), dok smanjenje fer vrijednosti predstavlja nerealizirani gubitak (i priznaje se kao rashod). U konkretnom slučaju, budući da je na kraju 2014. godine fer vrijednost dionica veća od knjigovodstvene vrijednosti, subjekt *Macro* d.d. evidentira povećanje knjigovodstvene vrijednosti kratkoročnih ulaganja u dionice na dugovnoj strani računa ispravak vrijednosti kratkoročnih ulaganja u dionice te kao protustavku knjiži nerealizirane prihode s osnove promjene fer vrijednosti dionica. U ovom primjeru nerealizirani prihodi koji su nastali s osnove svodenja ulaganja u dionice na njihovu fer vrijednost predstavljaju prihode i za svrhu financijskog izvje-

štavanja i za porezne svrhe. Računovodstveni učinaci naknadnog mjerenja financijske imovine mogu se prikazati dvojako: (1) kao povećanje fer vrijednosti (povećanje financijske imovine i prihod) ili (2) smanjenje fer vrijednosti (smanjenje financijske imovine i rashod). Nakon određenog vremena uprava društva izvršila je promjenu kategorije financijske imovine te 1. siječnja 2015. godine donosi odluku o reklasifikaciji financijske imovine iz kategorije po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak u kategoriju financijske imovine raspoložive za prodaju. **Utvrđena fer vrijednost imovine na datum reklasifikacije iznosi 285,00 kn/dionica**

Knjiženje u 2015. godini

Fer vrijednost na datum reklasifikacije
= 750 dionica * 285,00 kn/ dionici = 213.750,00 kn
Knjigovodstvena vrijednost 225.000,00 kn
Nerealizirani gubitci (Revalorizacijske rezerve) -11.250,00 kn

Red. br.	O P I S	Račun	Svota	
			Duguje	Potražuje
So	Ulaganja u dionice Početno stanje	110	192.135,00	
1.	Udjel u dionicama	0600	213.750,00	
	Revalorizacijske pričuve iz reval. financijske imovine	9301	11.250,00	
	Ulaganja u dionice	110		192.135,00
	Vrijednosno usklađivanje ulaganja u dionice	1190		32.865,00
	Za reklasifikaciju dionica na imovinu raspoloživu za prodaju			

U ovom je primjeru u 2015. godini prikazan učinak reklasifikacije financijske imovine iz kategorije financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak u kategoriju financijske imovine raspoložive za prodaju koja se provodi po fer vrijednosti financijske imovine na datum reklasifikacije. Datum reklasifikacije je 1. siječnja 2015. Nerealizirani dobitci, odnosno prihodi nastali s osnove povećanja fer vrijednosti kratkoročnih ulaganja u dionice, priznati u dobitku 2014. godine se ne ispravljaju. Promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoloživu za prodaju iskazuje se na računu revalorizacijske rezerve (i kod povećanja i kod smanjenja fer vrijednosti). U ovom slučaju razlika između fer vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti ulaganja u dionice na datum reklasifikacije predstavlja revalorizacijske rezerve te su komponenta kapitala (ostali sveobuhvatni dobitak). Izračunana razlika predstavlja nerealizirani gubitak ostvaren svodenjem knjigovodstvene vrijednosti na fer vrijednost ulaganja u dionice na datum reklasifikacije. Nerealizirani gubitak iskazan u revalorizacijskim rezervama prenijet će se na rashode (bit će realiziran) u trenutku prodaje dionica.

✓ **Primjer 2. Računovodstveni i porezni tretman ulaganja u obveznice koje se drže do dospeljeća**

Pretpostavimo da je društvo 1. listopada 2012. godine donijelo odluku da će ulaganja u kategoriji raspoloživo za prodaju od 1. listopada 2012. godine voditi u kategoriji zajmova i potraživanja.

A. Utvrđivanje efektivne kamatne stope za obveznicu

Nabavna cijena za reklasificirane obveznice izračunava se kao ukupna fer vrijednost podijeljena s nominalnom vrijednošću, odnosno $9.900.000,00 \div 10.000.000,00 = 99,00\%$. Dospijeće obveznice je 11. srpnja 2017. godine, isplata kupona je polugodišnja, nominalna kamatna stopa je 4,50 %, a efektivna kamatna stopa 4,73 %.

✓ Tablica 4. Prikaz izračuna efektivne kamatne stope

Datum	Novčani tijek	Prihodi od kamata	Diskont/Premija	Nominalni iznos	Razlika	Ostatak glavnice
	a	b	c - b	d	e	f
ZA PERIOD	Nominalni iznos x Kuponska kamatna stopa	iznos x EKS	b - a	Nominalna vrijednost	f - d	d - e
01.10.2012.	-9.900.000,00			10.000.000,00	100.000,00	9.900.000,00
12.01.2013.	125.745,97	133.508,06	7.762,10	10.000.000,00	92.237,90	9.907.762,10
13.07.2013.	225.000,00	234.318,57	9.318,57	10.000.000,00	82.919,33	9.917.080,67
11.01.2014.	225.000,00	234.538,96	9.538,96	10.000.000,00	73.380,37	9.926.619,63
12.07.2014.	225.000,00	234.764,55	9.764,55	10.000.000,00	63.615,82	9.936.384,18
11.01.2015.	225.000,00	234.995,49	9.995,49	10.000.000,00	53.620,33	9.946.379,67
11.07.2015.	225.000,00	235.231,88	10.231,88	10.000.000,00	43.388,45	9.956.611,55
11.01.2016.	225.000,00	235.473,86	10.473,86	10.000.000,00	32.914,59	9.967.085,41
11.07.2016.	225.000,00	235.721,57	10.721,57	10.000.000,00	22.193,02	9.977.806,98
11.01.2017.	225.000,00	235.975,14	10.975,14	10.000.000,00	11.217,88	9.988.782,12
11.07.2017.	225.000,00	236.234,70	11.234,70	10.000.000,00	-16,81	10.000.016,81

Efektivna kamatna stopa: 4,73

B. Utvrđivanje plana amortizacije revalorizacijskih rezervi

Revalorizacijske rezerve na ulaganjima u kategoriji raspoloživo za prodaju: 500.000,00 kn. Nominalna svota ulaganja: 10.000.000,00 kuna.

B1. Izračun stanja revalorizacijskih rezervi u odnosu na nominalnu vrijednost

Cijena reklasifikacije se računa kao odnos između nominalne vrijednosti i revalorizacijskih rezervi i nominalne svote pomnožene sa 100. Razlika između nominalne vrijednosti i revalorizacijskih rezervi utvrđuje se kao razlika između nominalne svote vrijednosnice i vrijednosti revalorizacijskih rezervi.

✓ Tablica 5. Prikaz izračuna stanja revalorizacijskih rezervi

Naziv vrijednosnog papira	R-BFX
Nominalni iznos	10.000.000,00
Cijena reklasifikacije	95,0000000
Datum reklasifikacije	1. 10. 2012.
Datum dospeljeća	11. 7. 2017.

Razlika između nominalne vrijednosti i revalorizacijskih rezervi	9.500.000,00
--	--------------

Vrijednost revalorizacijskih rezervi	500.000,00
--------------------------------------	------------

B2. Izračun diskontne stope

✓ Tablica 6. Prikaz izračuna diskontne stope

Diskont / Nominalni iznos	0,05
Broj dana do dospeljeća	1.744
Broj dana	365
Broj dana/Broj dana do dospeljeća	0,209288991

Diskontna stopa	0,010464450
-----------------	-------------

Prva je vrijednost izračunana kao odnos vrijednosti revalorizacijskih rezervi i nominalne svote. Broj dana do dospeljeća izračunava se kao razlika između datuma dospeljeća i datuma reklasifikacije. Četvrta je pozicija izračunana kao odnos između pozicije konvencija broja dana i broja dana do dospeljeća. Diskontna stopa računa se kao umnožak prve i zadnje vrijednosti.

B3. Izračun efektivne kamatne stope

✓ Tablica 7. Prikaz izračuna efektivne kamatne stope

Diskontna stopa * broj dana	3,819524083
Diskontna stopa * Broj dana do dospeljeća	18,25
Broj dana - (Diskontna stopa * Broj dana do dospeljeća)	346,75

Efektivna kamatna stopa	1,101521004
-------------------------	-------------

Efektivna kamatna stopa izračunana je kao odnos između prve i zadnje vrijednosti tablice 7.

C. Naknadno mjerenje

Izračun glavnice na datum:	Broj dana od zadnje isplate kupona do datuma izračuna	Faktor	Vrijednost glavnice na dan	Obračunate kamate	Amortizacija premije/diskonta na dan
12/31/2012	91	1,000	9.906.858,74	111.486,38	6.858,74

Na temelju prikazanih izračuna ukupna vrijednost glavnice obveznica na datum 31. prosinca. 2012. godine je 9.906.858,74 kune. Nedospjele kamate za kvartalno razdoblje (od 1. listopada do 31. prosinca 2012.) su 111.486,38 kuna uz amortizaciju diskonta (premije) od 6.858,74 kuna. Slijedi izračun vrijednosti revalorizacijske rezerve na određeni dan.

✓ **Tablica 8. Prikaz izračuna revalorizacijske rezerve na određeni dan**

Nominalna vrijednost ulaganja	10.000.000,00
Datum revalorizacije	31. 12. 2012.
Iznos revalorizacijskih rezervi prilikom reklasifikacije	500.000,00
Datum reklasifikacije	1. 10. 2012.
Datum dospeljeća	11. 7. 2017.
EKS za revalorizacijske rezerve	1,1015210
Konvencija broja dana	365

Broj dana dospeljeća	91
Ukupan broj dana do dospeljeća pri ulaganju	1.744
Faktor	1,049885321

Vrijednost glavnice na datum	475.150,19
------------------------------	------------

Pozicija faktor izračunana je na sljedeći način: $1 + ((\text{EKS za revalorizacijske rezerve} / 100) / \text{konvencija broj dana}) \times (\text{ukupan broj dana do dospeljeća} - \text{broj dana dospeljeća})$. Pozicija vrijednost glavnice na datum izračunana je na sljedeći način: (nominalna vrijednost ulaganja - (nominalna vrijednost ulaganja / faktor)). U sljedećem je koraku potrebno revalorizacijske rezerve amortizirati do datuma dospeljeća obveznice (11. srpnja 2017.) uz efektivnu kamatnu stopu od 1,101521004 % te je ona 475.150,19 kn na 31. prosinca 2012. godine. Amortizacija revalorizacijskih rezervi je 24.849,81 kn (500.000,00 kn - 475.150,19 kn). Prihodi od kamata iznose 118.345,09 kn (111.486,38 kn + 6.858,74 kn), a nedospjele kamate 210.535,29 kn (111.486,38 kn + 99.048,91 kn).

✓ **Primjer 3. Reklasifikacija financijske imovine iz kategorije ulaganja koja se drže do dospeljeća u kategoriju raspoloživo za prodaju**

Subjekt *Macro* d.d. kupio je 1. siječnja 2014. godine na financijskom tržištu 290 obveznica subjekta *Atlas* d.d. nominalne vrijednosti 1.580,00 kn/obveznica. Obveznice su kupljene po tržišnoj cijeni od 100 %. Obveznice su izdane na rok od četiri godine uz godišnju kamatnu stopu od 12 %. Kamate se obračunavaju i isplaćuju jednom godišnje (na kraju godine). Ukupna glavnica vraća se na kraju četvrte godine (jednokratni sustav otplate). Prema odluci menadžmenta, subjekt *Macro* d.d. ovo je ulaganje klasificirao u kategoriju ulaganja koja se drže do dospeljeća. Obračunana je i isplaćena kamata za 2014. godinu.

Knjiženje u 2014. godini

Početno mjerenje ulaganja u dionice koje se drže do dospeljeća - trošak stjecanja obveznica

Broj kupljenih obveznica	290 obveznica
x nominalna vrijednost obveznice	1.580,00 kn/obveznici
Nominalna vrijednost obveznice	458.200,00 kn
X cijena obveznice	100%
Trošak stjecanja obveznica	458.200,00 kn
Godišnji obračun kamata na obveznice	
Nominalna vrijednost obveznice	458.200,00 kn
x godišnja kamatna stopa	12%
Godišnja kamata na obveznice	54.984,00 kn

Red. br.	OPIS	Račun	Svota	
			Duguje	Potražuje
S ⁰	Transakcijski račun <i>Početno stanje</i>	1000	600.000,00	
1.	Dugotrajna ulaganja u obveznice društva koje se drže do dospeljeća Transakcijski račun <i>Za ulaganja u obveznice</i>	06420 1000	458.200,00	458.200,00
2.	Potraživanja za kamate Prihod od kamata iz financijske imovine <i>Za obračun kamata</i>	1232 7712	54.984,00	54.984,00
3.	Transakcijski račun Potraživanja za kamate <i>Za naplatu kamata</i>	1000 1232	54.984,00	54.984,00

Dana 1. siječnja 2015. godine, zbog promjene namjere držanja ove financijske imovine, menadžment subjekta *Macro* d.d. donosi odluku o reklasifikaciji ulaganja u obveznice iz kategorije ulaganja koja se drže do dospeljeća u kategoriju financijske imovine raspoložive za prodaju. Fer vrijednost obveznica na datum reklasifikacije (1. siječnja 2015.) je 110 %. Fer vrijednost obveznica na datum 31. prosinca 2015. je 115 %.

Knjiženje u 2015. godini

Fer vrijednost obveznica na datum reklasifikacije = 458.200,00 x 110 % =	504.020,00 kn
	458.200,00 kn
Knjigovodstvena vrijednost obveznica	
Revalorizacijske rezerve (nerealizirani dobitci)	45.820,00 kn
Odgođena porezna obveza = 45.820,00 x 20 % =	9.164,00 kn

Promjena fer vrijednosti obveznica - naknadno mjerenje na datum 31. 12. 2015.

Fer vrijednost obveznica = 458.200,00 x 115 % =	526.930,00 kn
Knjigovodstvena vrijednost obveznica	504.020,00 kn
Revalorizacijske rezerve (nerealizirani dobitci)	22.910,00 kn
Odgođena porezna obveza = 22.910,00 x 20 % =	4.582,00 kn

Red. br.	OPIS	Račun	Svota	
			Duguje	Potražuje
S ⁰	Dugotrajna ulaganja u obveznice društva koje se drže do dospeljeća <i>Početno stanje</i>	06420	458.200,00	
1.	Dugotrajna ulaganja u obveznice društva koje su klasificirane kao financijska imovina raspoloživa za prodaju Dugotrajna ulaganja u obveznice društva koje se drže do dospeljeća <i>Za reklasifikaciju obveznica</i>	06421 06420	458.200,00	458.200,00
2.	Vrijednosno usklađivanje obveznica Revalorizacijske pričuve iz revalorizacije finan. imovine <i>Za priznavanje revalorizacijskih pričuva</i>	0680 9301	45.820,00	45.820,00
3.	Potraživanja za kamate Prihod od kamata iz financijske imovine <i>Za obračun kamata</i>	1232 7712	54.984,00	54.984,00
4.	Transakcijski račun Potraživanja za kamate <i>Za naplatu kamata</i>	1000 1232	54.984,00	54.984,00

Red. br.	O P I S	Račun	Svota	
			Duguje	Potražuje
5.	Vrijednosno usklađivanje obveznica Revalorizacijske pričuve iz revalorizacije finan. imovine <i>Za priznavanje revalorizacijskih pričuva</i>	0680	22.910,00	
		9301		22.910,00
6.	Revalorizacijske pričuve iz revalorizacije finan. imovine Odgođena porezna obveza <i>Za priznavanje odgođene porezne obveze</i>	9301 260	13.746,00	13.746,00

✓ **Primjer 4.** Prodaje dionica raspoloživih za prodaju koje su prethodno bile revalorizirane na više i reklasifikacija ostaloga sveobuhvatnog dobitka

Nabavna vrijednost dionica raspoloživih za prodaju je 150.000,00 kn. Dionice su u prethodnoj godini revalorizirane navise za 35 %, tj. za svotu od 52.500,00 kn. Saldo revalorizacijskih pričuva na financijskoj imovini je 42.000,00 kn, a odgođeni porezi su 10.500,00 kn. Poslovni dobitak prethodne i tekuće godine je 750.000,00 kn.

- 1) Primljena naknada od prodaje dionica je 202.500,00 kn, tj. u visini revalorizirane vrijednosti dionica pa na toj osnovi nema prihoda.
- 2) Obavljena je reklasifikacija ostaloga sveobuhvatnog dobitka zajedno s pripadajućim porezom na dobitak.

Red. br.	O P I S	Račun	Svota	
			Duguje	Potražuje
S ⁰	Udjel u dionicama Revalorizacijske pričuve iz revalorizacije finan. imovine Vrijednosno usklađenje dionica Odgođena porezna obveza <i>Početno stanje</i>	0600	150.000,00	
		9301		42.000,00
		0681	52.500,00	
		260		10.500,00
1.	Transakcijski račun Vrijednosno usklađenje dionica Udjel u dionicama <i>Za prodaju dionica</i>	1000	202.500,00	
		0681		52.500,00
		0600		150.000,00
2.	Revalorizacijske pričuve iz revalorizacije finan. imovine Odgođena porezna obveza Prihodi od revalorizacije financijske imovine raspoložive za prodaju <i>Za realiziranu revalorizacijsku pričuvu</i>	9301	42.000,00	
		260	10.500,00	
		7841		52.500,00

U promjeni 2 prikazano je reklasifikacijsko usklađenje.

✓ **Tablica 9.** Prikaz u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u prethodnoj godini

Prikaz u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u prethodnoj godini

Dobit ili gubitak razdoblja

Poslovna dobit	750.000,00
Dobit od prodaje dionica	-
Dobit prije poreza	750.000,00
Porez na dobit ukupno	150.000,00
Neto dobit razdoblja (1)	600.000,00

Prikaz u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u prethodnoj godini

Ostala sveobuhvatna dobit

Dobit od revalorizacije prije poreza	52.500,00
Odgođeni porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	(10.500,00)
Ostala sveobuhvatna dobit nakon poreza (2)	42.000,00
Ukupna sveobuhvatna dobit (1+2)	642.000,00

Prezentiranje reklasifikacije u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti

Dobit ili gubitak razdoblja

Poslovna dobit	750.000,00
Dobit (prihod) od ukidanja revalorizacijske pričuve	52.500,00
Dobit prije poreza	802.500,00
Porez na dobit ukupno	160.500,00
Neto-dobit razdoblja (1)	642.000,00
Ostala sveobuhvatna dobit	
Umanjenje OSD (kapitala) od reklasifikacije	(52.500,00)
Porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	10.500,00
Ostala sveobuhvatna dobit nakon poreza (2)	(42.000,00)
Ukupna sveobuhvatna dobit (1+2)	600.000,00

✓ **Primjer 5.** Prodaja dionica raspoloživih za prodaju koje su prethodno bile revalorizirane na niže i reklasifikacija ostaloga sveobuhvatnog dobitka

Nabavna vrijednost dionica raspoloživih za prodaju je 130.000,00 kn. Dionice su u prethodnoj godini revalorizirane na niže za 8 %, tj. za svotu od 10.400,00 kn. Saldo revalorizacijskih pričuva na financijskoj imovini je 8.320,00 kn, a odgođena porezna imovina je 2.080,00 kn. Poslovni dobitak prethodne i tekuće godine je po 600.000,00 kn.

- 2) Primljena naknada od prodaje dionica je 119.600,00 kn, tj. u visini revalorizirane vrijednosti dionica pa na toj osnovi nema prihoda.
- 3) Obavljeno je reklasifikacijsko usklađivanje ostaloga sveobuhvatnog dobitka zajedno s pripadajućim porezom na dobitak.

Red. br.	O P I S	Račun	Svota	
			Duguje	Potražuje
S ⁰	Udjel u dionicama Revalorizacijske pričuve iz revalorizacije finan. imovine Vrijednosno usklađenje dionica Odgođena porezna obveza <i>Početno stanje</i>	0600	130.000,00	
		9301	8.320,00	
		0681	2.080,00	
		260		10.400,00
1.	Transakcijski račun Vrijednosno usklađenje dionica Udjel u dionicama <i>Za prodaju dionica</i>	1000	119.600,00	
		0681	10.400,00	
		0600		130.000,00
2.	Gubici iz ulaganja u dionice Revalorizacijske pričuve iz revalorizacije finan. imovine Odgođena porezna obveza <i>Za realiziranu revalorizacijsku pričuvu</i>	476	10.400,00	
		9301		8.320,00
		260		2.080,00

U promjeni 2 prikazano je reklasifikacijsko usklađenje između pričuva iz revalorizacije financijske imovine i odgođenih poreza.

✓ **Tablica 11. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u prethodnoj godini**

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u prethodnoj godini

Dobit ili gubitak razdoblja	
Poslovna dobit	600.000,00
Dobit od prodaje dionica	-
Dobit prije poreza	600.000,00
Porez na dobit ukupno	120.000,00
Neto dobit razdoblja (1)	480.000,00
Ostala sveobuhvatna dobit	
Gubitak od revalorizacije prije poreza	(10.400,00)
Odgodena porezna imovina	2.080,00
Ostala sveobuhvatna dobit nakon poreza (2)	(8.320,00)
Ukupna sveobuhvatna dobit (1+2)	471.680,00

✓ **Tablica 12. Prezentiranje reklasifikacije u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti**

Prezentiranje reklasifikacije u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti

Dobit ili gubitak razdoblja	
Poslovna dobit	600.000,00
Gubitak od prodaje dionica	(10.400,00)
Dobit prije poreza	589.600,00
Porez na dobit ukupno	((117.920,00))
Neto-dobit razdoblja (1)	471.680,00
Ostala sveobuhvatna dobit	
Umanjenje OS gubitka zbog reklasifikacije	10.400,00
Porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	2.080,00
Ostala sveobuhvatna dobit nakon poreza (2)	8.320,00
Ukupna sveobuhvatna dobit (1+2)	480.000,00

✓ **Primjer 6. Priznavanje ostaloga sveobuhvatnog dobitka kod financijske imovine raspoložive za prodaju i njezine naknadne reklasifikacije kada je primljena naknada veća od revalorizirane vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju**

U prvoj godini Društvo XY d.o.o. kao ulagač posjeduje ulaganja u dionice drugog društva u svoti od 100.000,00 kn. Fer vrijednost dionica na datum Izvještaja o financijskom položaju povećala se za 48.000,00. Priznato je vrijednosno usklađenje i povećanje rezervi koje je istodobno prikazano u sklopu ostaloga sveobuhvatnog dobitka.

U drugoj godini su:

- 1) prodane sve dionice i primljena je naknada od 150.000,00 kn
- 2) dobitci priznati u svoti kapitala (rezervama) uklonjeni su i reklasificirani u dobitak razdoblja. To je prikazano kao smanjenje u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Prikaz ostale sveobuhvatne dobiti u 1. i 2. godini u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti

Ostala sveobuhvatna dobit (godina 1)	
Revalorizacija financijske imovine	52.000,00
Porez na dobit	(10.400,00)

Prikaz ostale sveobuhvatne dobiti u 1. i 2. godini u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti

Ostala sveobuhvatna dobit poslije poreza	41.600,00
Ostala sveobuhvatna dobit (godina 2)	
Reklasifikacijsko usklađivanje financijske imovine	(52.000,00)
Porez na dobit	10.400,00
Ostala sveobuhvatna dobit poslije poreza	(41.600,00)

Red. br.	OPIS	Račun	Svota	
			Duguje	Potražuje
S ^o	Ulaganja u dionice <i>Početno stanje</i>	0600	150.000,00	
1.	Vrijednosno usklađivanje dionica Revalorizacijske pričuve iz revalorizacije finan. imovine Odgodena porezna obveza <i>Za priznavanje revalorizacijskih pričuva</i>	0681 9301 260	52.000,00	41.600,00 10.400,00
2.	Transakcijski račun Ulaganja u dionice Vrijednosno usklađivanje dionica Dobitci od prodaje dionica <i>Za prodaju dionica</i>	1000 0600 0681 7741	204.000,00	150.000,00 52.000,00 2.000,00
2a.	Revalorizacijske pričuve iz revalorizacije finan. imovine Odgodena porezna obveza Prihodi od revalorizacije financijske imovine raspoložive za prodaju <i>Za realiziranu revalorizacijsku pričuvu</i>	9301 260 7841	41.600,00 10.400,00	52.000,00

✓ **Literatura**

1. Grupa autora, (2008), Primjena Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja – s poreznim propisima, HZRFD, Zagreb
2. Gulin, D., Perčević, H., (2013), Financijsko računovodstvo – izabrane teme, HZRFD, Zagreb
3. IASB Expert Advisory Panel: „Measuring and disclosing the fair value of financial instruments in markets that are no longer active“, October 2008.
4. IASB Press Release 13 October 2008.
5. IASB: Reclassification of Financial Assets Amendments to IAS 39 Financial Instruments: Disclosures, October 2008
6. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (MSFI) 2004. uključujući Međunarodne standarde (MRS) i Objašnjenja s 31. ožujka 2004. (prijevod s engleskog jezika), HZRFD, Zagreb
7. Odar, M. (2014.) Priznavanje, raspoređivanje i mjerenje financijskih instrumenata prema MSFI, Računovodstvo i financije, Vol. LX, broj 11, str. 8-30.
8. Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o objavljivanju Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja objavljena u Narodnim novinama 137/08.
9. Pravilnik o porezu na dobit, (Nar. nov. br., br. 95/05. – 157/14.)
10. Službeni list Europske unije (2008.) Međunarodni standardi financijskog izvještavanja, Uredba Komisije br. 1126/2008.
11. The special edition IAS Plus Newsletter: Amendments to IAS 39 & IFRS 7 - Reclassification of Financial Assets; the IFRS Global Office of Deloitte
12. Zakon o porezu na dobit, (Nar. nov., br. 177/04. – 143/14.)

